

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодак Т.С. Гематологічні показники крові молодняку свиней різних генотипів: веб-сайт. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/950/1/svun20115911.pdf> (дата звернення 23.03.2020).
2. Кузьменко В. Адаптація поросят-відлучок. Ветеринарна практика. 2008. № 6. С. 36.
3. Пукало Л. Я. Імунні фактори молозива та потенційний захист поросят. Сільський господар. 2007. № 9. С. 14–16.
4. Клоуза В. Поросята-відлучки: проблеми і ризики. Ветеринарна практика. 2008. № 9. С. 34–36.
5. Горняк В.В., Луценко О.І., Приступа Т.І. Роль сапоніту у профілактиці та лікуванні гострих розладів травлення у новонароджених телят. Збірник наукових праць міжнарод. наук.-практ. конф. “Сучасні проблеми вет. медицини”, присвяч. 25-р. ФВМ ПДАТУ. Кам’янець-Подільський, 2008. С. 118–121.
6. Кебец Н., Кебец А., Самсонов И. Новые лекарственные препараты в лечении диареи у поросят. Свиноводство. 2001. № 1. С. 21–22.

УДК 619:616.995.132.8:636.7

ЖУРАВЕЛЬ Д.Р., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЬОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПІДШКІРНЕ ВИЛУЧЕННЯ

DIROFILARIA REPENS У СОБАКИ

У клінічно хворій на дирофіляріоз собаки виявили погіршення апетиту та невелику папулу в ділянці голови на носі, яка навколо мала облісіння, відмічався свербіж, при надавлюванні на неї вилучили гельмінта *D. repens*. При лабораторному дослідженні крові виявили еозинofilію, при мікроскопії мазка периферичної крові мікрофілярій не виявили. Антигельмінтик «Адвокат» виявився ефективним препаратом за даної інвазії і виявив лікувальний ефект.

Ключові слова: дирофіляріоз, собаки, діагностика, лікування, *D. repens*, комарі.

Дирофіляріоз (*D. repens*) – нематодозне захворювання собак, котів, диких м'ясоїдних (вовки, лисиці, тигри, леопарди), а також людини, що викликають нематоди *D. repens*, які локалізуються у підшкірній клітковині [1, 2].

Хвороба має значне поширення, особливо в країнах з тропічним та субтропічним кліматом. Основне джерело поширення інвазії – хворі м'ясоїдні тварини. Їх масове ураження гельмінтами спостерігається в період льоту кровосисних комарів (весна й перша половина літа). Після зараження личинки нематод циркулюють у крові близько 80–120 діб [1, 2].

В організмі хворих м'ясоїдних тварин самки нематод народжують мікродирофілярій, максимальна кількість яких з'являється в периферичних кровеносних судинах, як правило, ввечері та вранці. У цей час самки комарів виявляють найбільшу активність і найчастіше нападають на тварин та людей для кровосання. Як правило, хворіють собаки віком понад два роки, рідко – до одного року. *D. repens* нерідко паразитує в підшкірній клітковині організму людини [3].

При зараженні собак *D. repens* у них з'являється ураження шкіри в ділянці голови і кінцівок у вигляді папульозного дерматиту і багатьох чисельних вузликів з виразками [4].

Перший випадок виявлення *D. repens* описаний у 1904 році Н.І Петропавлівським у Харківській області [5].

Дирофіляріоз підшкірної клітковини, зумовлений *D. repens*, зустрічається у 20 % інвазованих собак. Тривалий час захворювання може перебігати безсимптомно. У інвазованих *D. repens* собак виявляють ураження шкіри в ділянці голови, передніх кінцівок у вигляді папульозного дерматозу. Шкіра в цих місцях гіперемірована, папули наповнені серозним чи гнійним вмістом в якому знаходять личинок дирофілярій [1].

Зажиттєвий діагноз установлювали на підставі епізоотологічних даних та клінічних ознак хвороби. Вирішальним у встановленні діагнозу є виявлення мікродирофілярій у крові м'ясоїдних тварин.

З цією метою ввечері або вранці брали периферичну кров, розбавляли її фізіологічним розчином (1:2) і досліджували під мікроскопом.

Дослідною твариною був кобель, лабрадор, віком 4 роки.

При діагностиці використовували наступні методи: клінічний (збір анамнезу, клінічний огляд); лабораторний (дослідження мазка периферичної крові крові на мікрофілярії, загальний аналіз крові).

Для лікування застосували препарат “Адвокат”, 1 мл якого містить діючі речовини: імідаклоприд – 10 %, моксидектин – 2,5 %. Препарат застосовували згідно інструкції виробника. Також у схему лікування входили препарати патогенетичної терапії: інфузії, дексаметазон, доксициклін.

Висновки. 1. Клінічно у хворої на дирофіляріоз собаки спостерігали пригнічення, відмову від корму, папульозний дерматит.

2. Внаслідок інтоксикації та алергізації, спричиненої життєдіяльністю дирофілярій розвивалася еозинофілія.

3. Застосована схема лікування з використанням адвокату у комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною і призвела до відновлення клінічного стану та гематологічних показників собак за дирофіляріозу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дирофіляріоз: навчальний посібник / Л.М. Соловійова, Л.П. Артеменко, А.А. Антіпов, Т.І. Бахур // Біла Церква: ТОВ „Білоцерківдрук”, 2018. 56 с.

2. Soloviova L.N. Prevalence, clinical signs and treatment of Dirofilariosis dogs / L.N. Soloviova // Збірник матеріалів XVI міжнародної наук.-прак. конф. профес.-виклад. складу, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». Київ, НУБіП. 2017, 19–20 квітня. С. 127.

3. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. К.: Аграрна освіта, 2010. 327с.

4. Petry G. Evaluation of the Adulticidal Efficacy of Imidacloprid 10 %, Moxidectin 2.5 % (w/v) Spot-on (Advocate (R), Advantage (R) Multi against Dirofilaria repens in experimentally infected dogs / [Petry G., Genchi M., Schmidt H. et al.] // Parasitology research. 2015. V. 114, Issue: 1. P. 131–144.

5. [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_2\(1\)_15.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_2(1)_15.pdf).

УДК 619:616.993.6:636.7/8

ЛИТОВКО Р.О., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВІЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК

На бабезіоз частіше хворіють чистопородні собаки віком від 2 до 3 років. Екстенсивність та інтенсивність бабезіозної інвазії є найбільшою у весняний період року. Також більше відмічають серед хворих самців, аніж самок. Клінічно найбільш вираженими ознаками були лихоманка, пригнічення та іктеричність слизових оболонок.

Ключові слова: бабезіоз, бабезія, еритроцит, собаки, іксодові кліщі, мазок.

Бабезіоз – гостра або хронічна трансмісивна, природно-осередкова хвороба собак та інших м'ясоїдних тварин, що характеризується високою температурою, пригніченням, анемією, жовтяничністю слизових оболонок, розладом серцево-судинної, нервової систем та функцій органів травлення. Збудником є найпростіші – бабезії, що належать до типу Protozoa [1].

Хворіють на бабезіоз тварини будь-якого віку, однак чутливіші до збудника цуценята, у яких хвороба має важкий перебіг. Безпорідні тварини переносять хворобу порівняно легко. У зонах Полісся та Лісостепу України біологічними переносниками *V. canis* є кліщі *Dermacentor pictus* і *D. marginatus* [1, 2].